

Невикористана щорічна відпустка: чи сплачувати єдиний внесок з компенсації

Відповідно до абзацу другого п. 1 частини першої ст. 4 Закону України від 08 липня 2010 року №2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» зі змінами та доповненнями (далі – Закон №2464) платниками єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок), зокрема є підприємства, установи та організації, інші юридичні особи, утворені відповідно до законодавства України, незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання, які використовують працю фізичних осіб на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, чи за цивільно-правовими договорами (крім цивільно-правового договору, укладеного з фізичними особами – підприємцями, якщо виконувані роботи (надавані послуги) відповідають видам діяльності, відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців), у тому числі філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи зазначених підприємств, установ і організацій, інших юридичних осіб, які мають окремий баланс і самостійно ведуть розрахунки із застрахованими особами (далі – роботодавці).

Пунктом 1 частини першої ст. 7 Закону №2464 визначено, що базою нарахування єдиного внеску роботодавцями є сума нарахованої кожній застрахованій особі заробітної плати за видами виплат, які включають основну та додаткову заробітну плату, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, що визначаються відповідно до Закону України «Про оплату праці».

Суми грошових компенсацій при невикористанні щорічних (основної та додаткових) відпусток у розмірах, передбачених законодавством, є базою для нарахування єдиного внеску.

Статтею 116 Кодексу законів про працю України визначено, що при звільненні працівника виплата всіх сум, що належать йому від підприємства, установи, організації провадиться в день звільнення.

Підприємство після звільнення працівника не несе обов'язку страхувальника, а відповідно і платника страхових внесків.

Отже, особам, яким після звільнення з роботи нараховано компенсацію за невикористану відпустку, єдиний внесок на зазначені суми не нараховується.

Платникам Тернопільщини повернули 52,2 млн грн через «Е-повернення»

На початок грудня 2021 року Головним управлінням ДПС у Тернопільській області сформовано 4486 електронних висновків щодо повернення помилково або надміру сплачених коштів. Відтак платникам повернули 52,2 млн гривень.

Варто мати на увазі, що електронний сервіс «Е-повернення» суттєво спрощує процедуру повернення помилково та/або надміру сплачених платежів. Адже платники податків мають змогу дистанційно подати заяву на повернення коштів через Електронний кабінет у «три кліки», при чому у режимі – 24/7.

Для цього у головному меню Електронного кабінету в розділі «Заяви, запити для отримання інформації» потрібно вибрати форму Заяви про повернення помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань та пені (J1302001 – для юридичних осіб або F1302001 – для фізичних осіб). Після заповнення необхідних реквізитів документ треба зберегти, підписати та відправити.

Також варто пам'ятати, що повернення помилково та/або надміру сплачених коштів можливе лише упродовж 1095 днів від дати їх сплати й за умови, що у такого платниками немає податкового боргу.

Податкова амністія: чи підлягає декларуванню нерухоме майно, площа якого не перевищує 60 кв. м, але використовується як будинок некомерційного призначення

Відповідно до п. п. «б» п. 4 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України (далі – ПКУ) об'єктами одноразового (спеціального) добровільного декларування можуть бути нерухоме майно (земельні ділянки, об'єкти житлової і нежитлової нерухомості), що належить декларанту на праві власності (в тому числі на праві спільної часткової або на праві спільної сумісної власності) і знаходиться (zareєстроване, є на обліку тощо) на території України та/або за її межами станом на дату подання одноразової (спеціальної) добровільної декларації (далі – Декларація).

Підрозділ 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ визначає склад та обсяг активів, джерела одержання (набуття) яких у разі невикористання фізичною особою права на подання Декларації вважаються такими, з яких повністю сплачено податки і збори відповідно до податкового законодавства.

Щодо таких активів фізичної особи, визначених п. 10 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, не здійснюються нарахування та сплата Збору.

До цього виключного переліку відноситься, зокрема, нерухоме майно у вигляді об'єктів нежитлової нерухомості – нежитлові будинки некомерційного призначення та/або нежитлові будинки незавершеного будівництва некомерційного призначення, загальна площа яких не перевищує 60 кв.м, розташоване на території України, яке станом на дату завершення періоду одноразового (спеціального) добровільного декларування належало фізичній особі на праві власності (у тому числі спільної сумісної або спільної часткової власності), що підтверджується даними відповідних державних реєстрів.

Визначення належності об'єкта нежитлової нерухомості (будівлі, незавершеного будівництва) до того чи іншого класу будівель за призначенням проводиться на підставі документів, що підтверджують їх право власності.

При цьому декларант самостійно приймає рішення щодо визначення активів, які будуть зазначені ним у одноразовій (спеціальній) добровільній декларації.

Водночас згідно з абзацом першим п. п. 15.2. п. 15 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ з метою підтвердження застосування відповідної ставки збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування, визначеної п. 8 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, контролюючий орган під час камеральної перевірки відповідної Декларації має право:

перевірити реєстрацію правочинів та/або активів у державних реєстрах, у тому числі шляхом звернення до відповідних державних органів (абзац другий п. 15.2. п. 15 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ);

звернутися до декларанта із запитом щодо підтвердження наявності у декларанта зазначених у відповідній Декларації майна, майнових і немайнових прав, якщо за результатами перевірки, передбаченої абзацом другим п. п. 15.2. п. 15 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, виявлена розбіжність між задекларованою інформацією та даними державних реєстрів.

Припинено діяльність з реалізації пального або спирту етилового: заповнюємо заяву на анулювання реєстрації платника акцизного податку

Відповідно до п. п. 212.1.15 п. 212.1 ст. 212 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) платником акцизного податку є особа (у тому числі юридична особа, що веде облік результатів діяльності за договором про спільну діяльність без створення юридичної особи), постійне представництво, які реалізують пальне або спирт етиловий. Такі особи підлягають обов'язковій реєстрації як платники податку контролюючими органами за місцезнаходженням юридичних осіб, постійних представництв, місцем проживання фізичних осіб - підприємців до початку здійснення реалізації пального або спирту етилового.

Пунктом 6 Порядку електронного адміністрування реалізації пального та спирту етилового, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 квітня 2019 року №408 (далі – Порядок №408), встановлено, що реєстрація платника акцизного податку здійснюється на підставі подання особою не пізніше ніж за три робочих дні до початку

ввезення на митну територію України або до початку здійснення реалізації пального або спирту етилового заяви про реєстрацію платника акцизного податку з реалізації пального або спирту етилового та/або акцизних складів (далі – заява), форма якої затверджується Міністерством фінансів України.

Виключення платника акцизного податку з реєстру платників здійснюється, зокрема, в разі, коли відповідна особа подає заяву про анулювання реєстрації у зв'язку з припиненням діяльності з реалізації пального або спирту етилового. Заява надсилається у порядку, встановленому для реєстрації, та розглядається контролюючим органом протягом трьох робочих днів після її надходження. У такому разі датою анулювання реєстрації платника податку є дата виключення його з реєстру платників (п. 12 Порядку №408).

Тобто заява про анулювання реєстрації платника акцизного податку у зв'язку з припиненням діяльності з реалізації пального або спирту етилового подається за формою заяви про реєстрацію платника акцизного податку з реалізації пального або спирту етилового та/або акцизних складів, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 27.11.2020 №729.

При цьому в заяві:

у розд. 2 «Дія та вид діяльності» проставляються позначки «Анулювання реєстрації платника податку» та щодо виду діяльності («Реалізація пального» або «Реалізація спирту етилового»);

розд. 5 «Відомості про акцизні склади» не заповнюється.

Фото- та відеофіксація під час перевірки

Згідно з частиною другою ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Податковий кодекс України (далі – ПКУ) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час адміністрування податків та зборів, а також відповідальність за порушення податкового законодавства (абзац перший п. 1.1 ст. 1 ПКУ).

Підпунктом 20.1.17 п. 20.1 ст. 20 ПКУ визначено, що контролюючі органи, визначені п. п. 41.1.1 п. 41.1 ст. 41 ПКУ, мають право залучати у разі потреби фахівців, експертів та перекладачів, застосовувати під час виконання податковим керуючим повноважень, визначених ПКУ, фотозйомку та відеозапис.

Водночас відповідно до частини восьмої ст. 4 Закону України від 05 квітня 2007 № 877-V «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» зі змінами та доповненнями (далі – Закон № 877) органи державного нагляду (контролю) та суб'єкти господарювання мають право фіксувати процес здійснення планового або позапланового заходу чи кожен окрему дію засобами аудіо- та відеотехніки, не перешкоджаючи здійсненню такого заходу.

Відповідно до п. 5.2 ст. 5 ПКУ якщо поняття, терміни, правила та положення інших актів суперечать поняттям, термінам, правилам та положенням ПКУ, для регулювання відносин оподаткування застосовуються поняття, терміни, правила та положення ПКУ.

При цьому відповідно до частини першої ст. 307 Цивільного кодексу України фізична особа може бути знята на фото-, кіно-, теле- чи відеоплівку лише за її згодою. Згода особи на знімання її на фото-, кіно-, теле- чи відеоплівку припускається, якщо зйомки проводяться відкрито на вулиці, на зборах, конференціях, мітингах та інших заходах публічного характеру.

Разом з тим, відповідно до Закону №877 здійснюються заходи контролю у встановленому Законом №877 порядку з урахуванням особливостей, визначених законами у

відповідних сферах та міжнародними договорами, зокрема, зобов'язано забезпечити дотримання вимог окремих його статей, у тому числі частини восьмої ст. 4 Закону №877.

Додатково повідомляємо, що питання належності та допустимості доказів у вигляді фото-, аудіо- та відеозасобів в межах процедур адміністративного судочинства не відноситься до компетенції ДПС.

*Тернопільський відділ організації роботи
Організаційно – розпорядчого управління
Головного управління ДПС у Тернопільській області*